

ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН ДОКУМЕНТ ОТ НАЦИОНАЛНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ

„ЕНЕРГИЯ, ОКОЛНА СРЕДА , КЛИМАТ И ЗЕЛЕНА ЕНЕРГИЯ“

ОРГАНИЗАТОРИ: АСОЦИАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ЕНЕРГИЙНИ АГЕНЦИИ,

**ЕНЕРГИЙНА АГЕНЦИЯ-ПЛОВДИВ, МЕЖДУНАРОДЕН ПАНАИР - ПЛОВДИВ, СДРУЖЕНИЕ
ЗА ПЛОВДИВ**

На 30 март 2012 г. в Международния панаир - Пловдив, се проведе дебат по общинските еко-енергийни политики, приоритети и добри практики. Участваха 185 представители на общините, на бизнеса, на енергийните агенции и много специалисти.

Българските енергийни агенции вече повече от 10 години работят активно в подкрепа на общините по пътя им към устойчиво енергийно развитие. Изготвени са стратегии, програми и планове на общини, реализирани са многобройни проекти в областта на мерките за енергийна ефективност, възобновяемите енергийни източници и мобилността. Чрез многобройните срещи, семинари, конференции се популяризираха добрите енергийни практики от Европа и страната.

Асоциацията на българските енергийни агенции (АБЕА) задейства процедура за подкрепяща структура на инициативата на Конвента на кметовете за преизпълнение на Европейските цели до 2020 г за енергийна ефективност, увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници и намаляване на емисиите от парникови газове. АБЕА приема българските общини като основни партньори за формиране на местни устойчиви енергийни политики, за кандидатстване по европейско финансиране на проекти и кампании за популяризиране на иновативните енергоспестяващи технологии.

Акцентите в регионалния форум се обединиха около няколко аспекта:

- 1) Въглищата, въглищните брикети и дървата за отопление на населението, без иновационни технологии, са главните причини за наднорменото замърсяване на въздуха с фини прахови частици в по-големите градове. Чрез международния проект „Биорегиони“ се демонстрира мащабно решение на проблема, базирано на общинска енергийна политика и планиране за максимално използване на местните енергийни ресурси при приемливи за масовия потребител цени;
- 2) Газьолът за отопление на обществените сгради е най-възможно скъпото гориво, което години наред остава нерешен национален проблем. Неговата замяна с местни енергийни ресурси е решен повсеместно в Европа, има и добри практики, макар и крайно редки, в някои български общини. Този акцент е приоритет за местната енергийна политика с общонационални измерения. Изтласквайки от пазара на отоплението газьола и електроенергията, биомасата под формата на иновационни горива и технологии съществено може да оптимизира енергийния баланс на общините и страната;

- 3) Използването на биомасата и другите ВЕИ е решение едновременно за подобряване качеството на атмосферния въздух в градовете и ограничаване на емисиите парникови газове;
- 4) Селските и планински региони имат значителен биоенергиен потенциал. В допълнение към екологичните ползи, биоенергията допринася за нови работни места, местното развитие и туризма. Създаването на логистични центрове за мобилизиране на местната биомаса и производството на биогорива е необходимото решение за масовото прилагане на техническите средства за отопление с 90%-ен коефициент на полезно действие;
- 5) Новият Закон за горите и съответно иновативното управление на горите, в т.ч. и общинските, дава надежда за прилагане на оптимални екологични и социални политики в общините, още повече че, в Националния план на България за стимулиране на ВЕИ до 2020 г. е формулирана цел от 16% дял на ВЕИ в крайното брутно енергийно потребление, където 54% от тази цел е делът на отоплението и охлаждането от възобновяеми енергийни източници.

Участниците във форума бяха запознати с текущи проекти, анализи и конкретни предложения като:

- Био-енергийния Регион „Средна гора” - мащабен пилотен план за оползотворяване на биомаса до 2020 година
- Механизми за финансиране на общински и бизнес проекти в областта на ЕЕ и ВЕИ
- Добри практики и иновации в областта на ЕЕ и ВЕИ, като създаването на регионален клъстер „Зелена синергия”, устойчиво енергийно планиране в български общини, състезания за най-добри енергийни и климатични решения, обучения на инсталатори на мини фотоволтаични системи, подходи и дейности на енергийните агенции в партньорство с общините и пр.

Самостоятелен раздел на конференцията беше модернизацията и развитието на устойчив градски транспорт. Бяха представени доклади за :

- Стратегии за алтернативни придвижвания;
- Система за подобряване качеството на градския транспорт – проект ENERQI;
- Увеличаване достъпността в градската среда за хора с намалена подвижност;
- Управление на мобилността в бизнес зони.

Форумът и дискусиите показаха, че в последните години редица общини уверено са тръгнали по пътя на модерните европейски градове с чист въздух, към ефективно енергийно обслужване, устойчив транспорт и съвременна мобилност.

Предложения:

Споделеният опит и добрите практики от Европа и страната показват, че общините имат огромни неизползвани възможности за перспективно енергоефективно и екологосъобразно развитие, чрез:

1. Промяна на начина на отопление на **домакинствата**, които се отопляват с дърва и въглища с ниски енергийни и екологични характеристики, както и с нисък коефициент на полезно действие. Решението е прилагане на ВЕИ за отопление, особено използването на екологичните дървесни брикети и пелети, с к.п.д. на изгаряне над 85%.
2. Повсеместна замяна на газьола за отопление в **обществените сгради** със съвременни високоефективни биогорива.
3. Увеличаване броя на потребителите на **централното топлоснабдяване** в големите градове, както и по-широкото използване на **газификацията** в предприятията, обществените сгради и бита, където това е икономически обосновано.
4. Регламентиране на **индикатори, политики и механизми за устойчиво енергийно и екологично развитие** на областно и общинско равнище. Те да се превърнат в интегрална част от националната енергийна стратегия и националния план по климата.
5. Създаването на **логистични центрове за производство и снабдяване на населението и общините със съвременни биогорива**, единствената алтернатива на неефективното отопление. Изтласквайки от пазара на отоплението газьола и ел.енергията, биомасата с иновационни технологии е насочена към по-евтино отопление и оптимизация на енергийния баланс на страната;
6. Използването на **международния проектът „Биорегиони“** за приемане на национални решения за енергийна политика, повишаващи енергийната независимост на страната при приемливи за масовия потребител цени. Развитието на биорегиони с иновационни технологии е нова индустрия, която не само отговаря на Европейските изисквания за глобалния климат, но е и основно енергийно решение за подобряване чистотата на локалния климат и здравето на населението. Конкретно Биорегион „Средна гора“ може да се разглежда като начало на национална програма, която да подтикне и ускори развитието на биомасата за енергия. Стимулирането на подобни практики ще реши липсващата връзка между стопанското управление на горите и бизнеса, произвеждащ биогорива и съвременна високоефективна техника за отопление.
7. Ориентиране на **политиката за стимулиране на ВЕИ към крайния потребител** - населението и общините, които единствено могат да поддържат устойчива и конкурентна среда за енергийния бизнес. (Например, в Германия преференциалната програма е „хиляди покриви с PV“ , в Австрия, Чехия, Словения е помощ за домакинства с котли на биомаса, в Швеция е реализиран отказ от изкопаеми горива за отопление, в Дания се стимулират кооперативни котелни и ветрогенератори и др.)